

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BIRŽELIS — JUNE 3, 1975

Nr. 128

L. K. B. Kronika Nr. 15

Saugumas turi savo nerašytus įstatymus

Įstatymai apie žmogaus teises sau, o praktika vėl sau

5

Saugumo Komiteto Pirmininkui Lietuvos TSR Prokurorui LTSR Teisingumo Ministrui

Vlado Lapienio, gyv. Vilniuje, Dauguviečio g. 5-11

Pareiškimas

"Kalbėdami apie socialistinio teisėtumo stiprinimą, turime galvoje dvi reikalo puses. Pirma, griežčiausiai piliečių teisių apsauga, tai, kad niekam, taip pat ir pareigūnams, nebūtų leidžiama savivaliauti. Antra, turime galvoje tai, kad visi piliečiai kuo griežčiausiai laikytųsi tarybinių įstatymų, viešosios tvarkos taisyklių" (L. Brežnev, "Viskas liaudies gerovei, tarybinio žmogaus labui", 1974, p. 14).

Tačiau kai kurie saugumo darbuotojai apie piliečių teisių apsaugą galvoja ir elgiasi visai kitaip. Štai keletas faktų.

LTSR BPK 192 str. pasakya: "Visi paimtieji daiktai ir dokumentai turi būti išvardijami kratos protokole arba prie jo pridėdamajame apyrašė, nurodant kiekį ir matą. Paimtieji daiktai ir dokumentai turi būti supakuojami ir užantspauduojami kratos vietoje". Saugumo darbuotojai, vadovaujami vyr. leitenanto Gudo, 1973. XI. 20 paėmė visas mano įrašas religines knygas, parašytas rašomąja mašinėle, kuri tarpe kelios buvo kopijuotos elektrografiniu kopijavimo aparatu "Era" ir rankraščius, visai jų neįrašydami nei į kratos protokolą, nei į pridėdamą prie jo apyrašą ir, neužantspaudavę maišų su knygomis, išsivežė.

Ne kartą buvau kaltinamas religinės literatūros gaminimu, laikymu, platinimu, antitarybinė agitacija ir propaganda ir t.t. Man buvo grasinama įvairiomis bausmėmis: laisvės atėmimu 7-riems metams, vėliau — dviems metams, išstėmimu iš Vilniaus ir kitomis bausmėmis. Tačiau, kai tik bandydavau gintis nuo pareikšto man kaltinimo, tardytojai dažniausiai neleisdavo man gintis, sakydami, kad aš esu klausinėjamas ne kaip kaltinamasis, o kaip liudininkas. Tuo būdu jie pažeidė LTSR BPK 17 str., kur užtikrinama kaltinamajam teisė į gynybą.

LTSR BPK 18 str. pasakya: "Draudžiama stengtis išgauti iš kaltinamojo parodymus smurtu, grasinimais ir kitokiomis neteisėtomis priemonėmis". O vienas saugumo darbuotojas (pavardės nesakė) tardymo metu nuolatos grasino ir plūdo: "Tu prakeiktas jėzuitas! Mes tau parodysim! Tu tik šmeiži tarybų valdžią! Mes tave sutvarkysime; ne tokias kaip tu sutvarkom! Tu melagis! Ar pagaliau liausies melavesi! Tu niekštis! Tu didelis nusikaltėlis!" ir t.t. Iš tardymo kabineto pasiskambino telefonu ir man, kaip "didžiausiam niekšui", liepė parūpinti patį drėgniausią ir šalčiausią kambarį saugumo pusrūsyje. Grasino pasodinti 7-riems metams į kalėjimą, vėliau grasinio išstėmti iš Vilniaus, atimti pensiją ne tik man, bet ir žmonai, atleisla į šį darbo ir t. t. 1973 lapkričio 22 tardytojas tarė

vyr. leitenantui Gudui: "Ar tu jį (t.y. mane) buvai paleidęs namo? Aš gi vakar tau sakiau, kad negalima jo paleisti!" ir pan. Kai aš parodžiau muziejaus direktorės, komunistės A. Jankevičienės išduotą charakteristiką, tai jis perskaitęs piktai sušuko: "Va kokia kvaila boba, kad tokiu niekšui išdavė gerą charakteristiką!" Kuris gali mane geriau pažinti, ar A. Jankevičienė, su kuria teko dirbti septyniolika metų, ar šis saugumo darbuotojas, su kuriuo teko susidurti vos kelias valandas?

Tardytojo Jankausko buvau verčiamas meluoti, t.y. prisipažinti, kad "LKB Kronikas" gavau iš kun. Buliausko, kuris esąs jau suimtas ir apie tai raštiškai prisipažinęs. Iš tikrųjų, kun. Buliauskas nebuvo nei suimtas, nei šitaip liudijęs. Tardytojas šiuo atveju naudojosi melu bei klaida. Kyla klausimas, ar tardytojas, klastodamas faktus ir versdamas piliečius meluoti, gali visapusiškai, pilnai ir objektyviai iširti bylos aplinkybes? Tokiais žodžiais bei veiksmais saugumo darbuotojai pažeidė: 1) LTSR Konstitucijos 10, 19, 96, ir 97 straipsnius; 2) LTSR BPK 17 ir 192 straipsnius; 3) Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos bei Konvencijos apie pilietines ir politines žmogaus teises atitinkamus straipsnius.

1974 gegužės 20—24 buvau tardytojo klausinėjamas apie įvairias knygas, brošiūras ir raštėlius. Po tardymo, ramiai ir rimtai apgalvojęs, priėjau išvados, kad tos brošiūros ir daugumoje tie raštėliai, apie kuriuos buvau klausinėjamas, galėjo būti ir ne mano, kadangi jie nepaminėti kratos protokole.

Ryšium su tuo, kad saugumo darbuotojai, mane tardydami, pažeidė LTSR BPK 17 ir 18 straipsnius, išgaudami mano parodymus grasinimais, klaida, melu ir kitokiomis neteisėtomis priemonėmis, savo parodymų, duotų tiek žodžiu, tiek raštu nuo 1973 lapkričio 20 iki 1974 birželio 28, aš atsisakau. Jei sutikčiau su parodymais, išgautais neteisėtomis priemonėmis, aš sąmoningai bendradarbiaučiau drauge su šiuo pareiškime paminėtais saugumo darbuotojais nusikaltimo padaryme pagal LTSR BK 18 str. Todėl aš, sutinkamai su LT SR BK 17 str., savo noru atsiskau nuo bendrininkavimo nusikaltimo padaryme.

Nors TSRS Konstitucijos 125 str. piliečiams įstatymu garantuoja žodžio ir spaudos laisvę, tačiau faktiškai tikintiesiems, o ypač katalikams, neleidžiama paspausdinti jokių religinių knygų, katekizmų, laikraščių bei žurnalių. Leistų paspausdinti "Maldyno" ir "Šventojo Rašto" tiražas toks mažas, kad patenkino tik nedaug tikinčiųjų.

Lietuvoje yra labai didelis religinės literatūros badas, kuris privertė atsivežtas turistų religines knygas persirašinėti rašo mąja mašinėle, kopijuoti "Era" arba persirašyti ranka. Saugumo darbuotojai, dažnai darydami tikratas pas kunigus ir tikinčiuosius, tokias religines knygas atima, tuos žmones tardo, grasi-

na kalėjimu bei kitomis bausmėmis, o kai kuriuos net suima.

Kai tik bus užkirstas kelias tikinčiųjų diskriminacijai, tada religinės literatūros badas savaimingai pranyks.

Tardymo metu ne kartą buvau klausinėjamas apie "LKB Kroniką". Jos atsiradimą paskatino tikinčiųjų pažeidimas, sąžinės laisvės varžymas, Katalikų Bažnyčios persekiojimai.

Mano nuomone, ne tie kalti, kurie iškelia viešumon tarybinių įstatymų bei tarptautinių įsipareigojimų pažeidimus tikinčiųjų atžvilgiu, bet tie, kurie tuos pažeidimus padaro. Argi galima laikyti valstybiniu nusikaltimu, nusikaltimu asmens laisvei ir orumui, ar nusikaltimu valdymo tvarkai iškėlimą jų skriaudų, kurios daromos tikintiesiems? Argi informacija, nors ir labai nemalonią, bet kuri nėra nei melas, nei šmeižtas, galima laikyti antitarybine?

Jeigu ateistai ir jų talkininkai, prisidengę valdžios vardu, nusutiks skriausti tikinčiuosius, esu tikras, kad dings ir "Kronikos".

Kol saugumo, prokuratūros ir teismo patalpose bus skelbiami teisėtvarkos pažeidimai ir taikomos sankcijos, o gyvenimo praktikoje valdžios pareigūnai nesiims tarybinių įstatymų, to nebūs galima įgyvendinti socialistinio teisėtumo.

Prašyčiau nurodyti saugumo darbuotojams, kad būtų ištaisyti tarybinių įstatymų pažeidimai, kad ateityje nebūtų leidžiama pareigūnams savivaliauti ir kad būtų užtikrinta piliečių teisių apsauga, apie kurią kalba TSKP Generalinis sekretorius L. Brežnev.

1974 spalio 15

Vladas Lapienis

Pažaislio vienuolynas, statytas XVII amžiuje, vienas įspūdingiausių Lietuvos architektūros paminklų, okupantų paverstas nepilnapročių ligonine

Pavojus Pažaislio ansamblui

KAUNAS. — Trijų šimtų metų amžiaus garsiojo Pažaislio vienuolyno pastatai bolševikų valdžios buvo pokario metais nusavinti ir paversti bepročių ligonine. Ši įstaiga vėliau buvo iš Pažaislio iškelta. Įruošus hidroelektrinę užtvanką ("Kau-no marias"), Pažaislis virto pu-siasaliu ir buvo beveik iš visų pusių vandens apsuptas.

Nemuno vandens erozija pastaruoju metu skaudžiai palietė Pažaislio pusiasalį ir ėmė grėsti pastatams. "Marių vanduo plau-na krantą, ir jau vos trys metrai besikiria krantą nuo varpinės pamatų" — rašo "Komjaunimo

Tiesa".

Iš paskelbtos informacijos matyti, kad niekas per daug nesi-rūpina pastatų restauravimu ir krantų sutvirtinimu. Tik pasta-ruoju metu, atsiradus rimtam pavojui sugriūti varpinei, pradėta daugiau domėtis. Pažaislio ansamblio restauracijos reika-lams esą išskirta 2 mil. rublių, tačiau išleista tik 150,000 rb., nes trūksta medžiagų ir meistrų.

Nežiūrint didžiulės netvarkos, lietuviai mėgsta senąjį Pažaislį, ir pereitais metais jį aplankė 17,000 turistų. Lietuviai deda pa-stangas, kad Pažaislio sutvirti-nimo darbai būtų pagreitinėti.

(bk)

AMERIKA IMSIS DIDESNES INICIATYVOS

SALZBURGAS. — Preziden-tas Fordas dvi dienas kalbėjosi su Egipto prezidentu Sadatu ir jam sakė, kad Amerika imsis didesnes iniciatyvas Vidurinių Rytų ginčui sutvarkyti. Da-bartinė stagnacija ir nieko ne-veikimas nepakeliamas. Fordas aiškiai pasakė, kad nežiūrint Iz-raelio atmetimo, jis pasirūpins patenkinti Egipto norą žinoti, kur Izraelio sienos turi būti. Bus suformuluota oficiali Amerikos pozicija sienų klausimu, ir iki kur turi Izraelis pasitraukti. Suprantama, kad Izraelio prem-jeras Jitzak Rabin, kai birželio 11-12 dienomis lankysis Wash-ington, su tuo nenorės sutikti, ir derybos bus nelengvos. Anksčiau buvo laikomasi nuomonės, kad sienų klausimas turi būti

sutvarkytas suinteresuotų kraš-tų betarpiškomis derybomis.

Pasekretoria Sisco, kaip rašo vakar dienos "Chicago Sun-Ti-mes", kategoriškai neigia, kad Fordas sienų klausimą taip būtų formulavęs, ir tuo reikalu infor-macijos viena kitai prieštarau-ja. Sisco žodžiais, abu presiden-tai tik pasikeitė siūlymais, bet jokio galutinio nutarimo nepa-darė.

Sadato atstovas Tashin Ba-shir, kuris taip pat dalyvavo pasikalbėjimuose, minėjo apie jo prezidento pateiktą projektą ir norą, kad Fordas aiškiai pa-sakytų, kokias galutines Izrae-lio sienas Amerika pripažintų.

Tosto kalboje ir kituose pa-reiškimuose Sadatas tik pakar-tojo seniai žinomus reikalavi-mus: Izraelis turi pasitraukti į 1967 sienas. Tada vienokia ar kitokia forma galima tikėtis ir arabų pripažinimo. Izraelis su tuo nesutiks, ir ne viena sykį aiškiai pasakė, kad nori pasilikti visą Jeruzalės miestą, Golan aukštumas ir šiek tiek Sinajaus. Ko nors konkretaus dėl būsi-mųjų sienų abu prezidentai ne-sutarė ar bent apie tai nebuvo paskelbta.

Išvykdamas iš Salzburgo, Sa-datas pasidžiaugė pastebėta "gera dvasia" ir Fordo nuosi-rdžiu noru sutvarkyti visiems į-grisusi gincą. Fordą pakvietė aplankyti Egiptę.

SALZBURGAS. — Televizijos žiūrovai matė, kaip prez. For-das, lietuvi lyjant, leiddamasis laipteliais iš lėktuvo ir prilauk-damas žmoną kad nekristų, pats paslydo ir sugriuvo. Sugriuvo jis vėliau dar du kartus, bet ne-susizeidė, tik šypsena veide din-go. Jo palydovai sako, kad jis turi nesveiką koją dar nuo stu-dentavimo laikų ir susizeidimo beždiant futbolą.

Vienu metu visko perdaug

SALZBURGAS. — Tuo metu, kai Salzburge susitiko Fordas su Sadatu, tam pačiam mieste buvo austrų karių, kovojusių Hitlerio armijoj II pasaulinio karo metu, suvažiavimas. Suva-žiavo 30,000 veteranų. Gatvėse skambėjo orkestrų maršai, bu-vę kariai dėvėjo gautus ordinus, geležinius kryžius. Kai kam pri-minė nacių laikus. Austrijos vy-riausybė veteranų suvažiavimui siūlė pakeisti datą, bet praktiškai to negalima buvo padaryti. Laikas ir vieta jų buvo numa-tyta prieš metus, patalpos buvo išnuomos.

Mirė Sato

TOKIJO. Vakar mirė 1964 — 1972 buvęs Japonijos ministe-ris pirmininkas Sato, sulaukęs 74 metų. Buvo gavęs Nobelio taikos premiją.

KALENDORIUS

Birželio 3: šv. Karolis, šv. O-liva, Tautkantas, Develta.
Birželio 4: šv. Kvīrinas, šv. Vincenta, Biržis, Vendrė.
Saulė teka 5:18, leidžias 8:19.

ORAS

Dalnai saulėta, šilčiau, apie 77 laipsniai.

"PORTUGALIJA NE TUOJ BUS KOMUNISTINĖ"

LISABONA. — Portugalija yra ir pasiliks NATO eilėse, sa-kė grįžęs iš viršūnių konferen-cijos ministeris pirmininkas Vas-co Goncalves. "Portugalija nori išlaikyti Vakarų — Rytų jėgų ba-lansą ir savo indėliu prisidėti prie santykių atšilimo".

Portugalijos komunistų parti-jos vadas Alvaro Cunhal Meksi-kos Mieste kalbėjo: "Portugalija ne tuoj bus komunistinė, dar jai toli iki to. Pirmiausia mums reik-ia turėti režimą, kuris įgyven-dintų pilną demokratiją, jos lais-vę bazuotų socializmu, o komu-nizmas ateis vėliau. Kol kas vyksta tik revoliucinis procesas, statomi pirmi žingsniai į socia-lizmą. Nepasiekėm dar nei socia-lizmo".

Kaip anksčiau rašė Vakarų

WASHINGTONAS. — Sen-Charles Percy vėl svarsto ištaty-ti savo kandidatūrą į presi-dentus. Išstatyty tuos atveju, jei-gu Fordas negalėtų sulaukti e-konominio smukimo.

spauda, Kremlius Portugalijos komunistams buvo nurodęs ne-bandyti komunizmo įgyvendinti per daug greitai, nesukelti pani-kos Vakaruose, neatstumti tu-jėgų, kurios netiesioginiai pa-deda komunistams. Prašė nepa-kartoti klaidos, kokią padarė Čilės komunistai.

Sovietai apie atominę gynybą

MASKVA. — "Pravda" pa-komentavo gynybos sekreto-riaus James Schlesingerio su-gestijas apie neišvengiamą gali-mybę sovietų atakos atveju pa-naudoti ir atominis ginklus. Laikraštis mėgina paneigti jta-rinėjimus, kad sovietai kada nors pultų Vakarų Europą, o sekretoriaus bauginimai nieko daugiau, kaip paskatinimas A-merikos Kongreso ir Europos sąjungininkų skirti didesnes su-mas ginklavinimui.

BIRŽELIO MĖNESIO ĮPAREIGOJIMAI

Birželis yra tapęs lietuvių tautos vienu tragiškiausių mėnesių. Laisvės netekimas, didieji trėmimai ir žudynės, sukilimo aukos — tai įvykiai, kurie tautos istorijoje yra įsibrėžę kruvinu bruožu. Ir nors nuo tų įvykių yra praslinkę daugiau kaip trisdešimt metų, nors jau pasikeitė kelios žmonių kartos, bet dar yra nemaža akivaizdžių liudininkų iki širdies gelmių išgyvenančių šią tragediją ir nuolat perduodančių tragiškuosius įvykius dabarčiai. Tokių yra išsiviję, tokių yra ir pavergtoje tėvynėje, nors vieni gali tai paliudyti žodžiu, kiti tik tylėjimu ir kantrybe.

Birželio mėnesį negalima žvelgti tik į savo tautos nelaimes. Tos nelaimės užklupo ne tik visus tris prie Baltijos krantų prisiglaudusias valstybes. Ir tai dar būtų permaža, nes tuo metu tik prasidėjo skaudieji įvykiai, kurie nesibaigė su tautų tautų nelaimėmis. Tragedija tęsėsi visą karo metą, ji tęsėsi ir pokario metais, kada daugybė Rytų Europos tautų buvo pajungtos komunizmo vergijon, kolonialinėms sąlygoms ir komunistų išnaudojimui. Ta tragedija siekia net ir šių dienų įvykius, kai vergijon jau pajungta didžioji Azijos dalis, kai komunizmas skverbiasi į kitas laisvas pasaulio valstybes. Tuo tarpu laisvieji tik džiaugiasi laisvę, pamiršdami, kad laisvė yra tokia vertybė, kuriai išlaikyti reikia didelių aukų.

Birželis — tragiškų Pabaltijai įvykių pradžia šiandien minėtina ne dešimtimis, kurie tautai paskiriamas asmeniui tik guodžiamos reikšmės, bet kaip laisvės nuvertinimo, suniekinimo ir tautų išdavimo pradžia. Tai atitiktų tautų laisvės pasaulis, laiku pabūdęs ir laiku dalygių į laisvę, kaip nepakeičiamą žmoniškumo vertybę. Tragiškieji mūsų tautos birželio įvykiai tik primena, kad laisvei ginti reikia tikro noro ir nepalaužiamos valios.

Paskirus savo tautos tragiškuosius įvykius turėsime progą prisiminti. Ir tai būtina, nes tai lietuvių tautos istorijos dalis. Bet jau šį mėnesį daugeliui prasišėdę poilsio laikotarpis, kada vieni išvyksta atostogų, kiti panaudoja šeštadienį ar sekmadienį praleisti gamtoje. Taigi iškilmingų minėjimų sezonas kaip ir užsibaigė. Nors nebūtų pateisinama, kad mes užmirštume tai, kada prasidėjo mūsų tautos naikinimas, bet minėjimai jau nebūtinai turi būti reikšmės, kokią jie turėjo pačioje jų kaitroje. Juoba, kad dabar jau minėjimus lanko ir tos kartos, kurioms šį netolimą praeitį tėra tik istorijos iškarpas.

Tačiau šiuos įvykius užmiršti būtų nusikaltimas prieš tautą, tautos dalį, kur aukojosi ant jos laisvės aukuro. Būtų nusikaltimas ir prieš tuos, kurie vergijos pančius tebešauja jau keletą dešimtmečių. Dėlto birželio įvykiai jau yra įgiję naują pobūdį. Tautos tragedija neužmirštama, bet minima taip, kaip ją galima paminti. Stovyklose bent vieną dieną ne tik suau-

gusėji, bet ir vaikai supažindinami su šiais įvykiais. Jiems parodoma suprantamai, vaizdžiai tokiais būdais, kad jie įsivaizduotų į savo tautos istoriją ir pajustų savo tėvų, senelių ar prosenelių skaudžius išgyvenimus, savo vyresniųjų tautiečių kančias trėminių metų. Jiems parodomi tuo metu buvę jų vienuolė, išskentę skaudžiausias valandas nežmoniškos sąlygos. Gyvaisiais paveikslais ar ant greitųjų sumegstais vaidinimais vaikams ir jaunuoliams turi būti parodomos tie neseni skaudūs išgyvenimai, kad jie suprastų ir iš jų pamatytų tikrosios žmogaus laisvės palaimą.

Stovyklos ir maži susibūrimai birželio įvykiams priminti yra tinkamiausia proga. Nebūtina, kad minėjimai tiksliai sutaptų su istorine data, bet svarbu, kad jie išskeltų tų įvykių tragikumą tiek paskiram žmogui, kurio turėjo tai savo gyvenimu patirti, tiek visoms pavergtosioms tautos, kurios dar ir dabar laisvės ilgisi kaip tekančios saulės. *** Susitelkti tik prie tragiškų istorinių įvykių, tik prie pralaimėjimų būtų neprasminga. Mes gyvename kovos dvasia ir tą kovą už laisvę dvasiškai turime perleisti savo papėdininkams. Tragiškieji įvykiai grąžina tik laikinai, nes juk apsiprantama su mirtimi, su kalėjimu, su liga, nors kenčiančiam asmeniui tai reiškia tik kantrybę. Kenčiančiai tautai, persekiojamai Bažnyčiai, nuliudytiems intelektualams gyvenimas vergijoje neleidžia apsisprauto, o tik kantorių ir geresnių laikų laukimą. Apsipratimas liečia tik toliau gyvenančius liudininkus, šiuo atveju — išsiviję, kuri gyvena laisvėje. Tačiau abiejų tautos dalių įsipareigojimai yra vienodi — laukti laisvės ir už ją kovoti toms priemonėmis, kurios yra galimos, kad, kaip vakar dienos "Drauge" rašė vysk. V. Brizgys, suprastume mūsų dalį tautos istorijoje.**

Birželis turi būti susikaupimo mėnuo, kaip tik nukreipus visas jėgas į galimą pagalbą tiems, kuriems pagalba reikiama. Reikia surasti geriausias priemones prateisti kovai prieš žmoniškumą didžiausią vergijos nešėją ir šio šimtmečio istorinę gėdą — komunizmą. Mėginimas veiklą suintensyvuoti į banalius praeities prisiminimus šiandien jau tėra tik defetistinių nuotaikų skleidimas. Nūn reikia kiekvieno balso, kiekvieno proto ir visų rankų, kad užsūdę pasaulis pajustų komunizmo grėsmę, pažintų prieš trisdešimt metų prasišėdusią tautų tragediją ir pastatytų stipresnę atsparą prieš nužmoginimo sistemos veržimąsi net į laisvuosius kraštus.

Visas birželio mėnuo turi būti susitelkimo, susimąstymo, maldos, pasiryžimo, vieningos kovos suglaudintomis gretomis laikotarpis. Ne dejonės, o komunizmo siekiamy atskleidimas turi žymėti mūsų šio mėnesio veiklą, kad liudinieji įvykiai paskatintų bent čia prieš prievartą siekti laimėjimų visoms pastanbent vieną dieną ne tik suau-

gusėji, bet ir vaikai supažindinami su šiais įvykiais. Jiems parodoma suprantamai, vaizdžiai tokiais būdais, kad jie įsivaizduotų į savo tautos istoriją ir pajustų savo tėvų, senelių ar prosenelių skaudžius išgyvenimus, savo vyresniųjų tautiečių kančias trėminių metų. Jiems parodomi tuo metu buvę jų vienuolė, išskentę skaudžiausias valandas nežmoniškos sąlygos. Gyvaisiais paveikslais ar ant greitųjų sumegstais vaidinimais vaikams ir jaunuoliams turi būti parodomos tie neseni skaudūs išgyvenimai, kad jie suprastų ir iš jų pamatytų tikrosios žmogaus laisvės palaimą.

Tačiau kas bus sekančiais ir dar kitais metais? Visi politiniai pareigūnai naudojami enciklopedijoms, kai nori greitai žinoti, o Enciklopedija Britannica teikia visi netikslūs žiniai apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Visai nepaminėta nepriklausoma Lietuva ir dabartinės valdžios atsiradimo aplinkybės visai neišaiškintos. Apdairiai nariai visgi nustebę, kad lietuvių visuomenė nepajėgė įveikti akademines — prekybines įstaigas pakeisti tokius aktyvius netikslumus. Išvada bus, kad lietuviai yra tokie silpnai šiame krašte, kad neverta į juos kreipti dėmesio!

It tikrųjų Britannicos straipsnio pakeitimas nėra lengvas uždavinys. Įvairios korespondencijos įrodė, kad įvairių redaktorių straipsnių nenori keisti. Jis lengvai neperkalbamas, nes Britannica yra tvirta įstaiga. Jos redaktoriai yra teigūs neau-

TARPTAUTINIS TRIBUNOLAS

Vilties pralaimėjimas ar savizudybė

P. GAUCYS

Atskirų asmenų ir grupių teroro veiksmai žinomi iš seno. Tarp 1870 — 1914 m. buvo nužudyti Rusijos caras Aleksandras II, Prancūzijos prezidentas Carnot, JAV prezidentas McKinley, Austro Vengrijos imperatorienė ir Italijos karalius Umberto. Teroristai bombardavo Prancūzijos parlamentą, išsprogino vienoje Paryžiaus kavinėje darbininkus ir metė bombas į vieną ramią religinę demonstraciją Italijoje. Austro Vengrijos sosto įpėdinio Ferdinando nužudymas sukėlė pirmąjį pasaulinį karą.

Tačiau mūsų dienom vykdomas tarptautinis smurtas yra daug pavojingesnis dėl modernios technologijos ir ypač pavojingų ginklų, kurie neramių ar nenormalių asmenų ir grupių rankose sudaro daug didesnę grėsmę kraštui ir tarptautinei taikai. Juk teroristai dabar artimoje ateityje gali panaudoti bakteriologinius ginklus ir netgi pavogtas atominės bombas ir jais šantažuoti vyriausybes.

Kriminalistiniai būdai

Joks lėktuvo keleivis nėra tikras, kad nebus politinis sumetimais užpultas kokio nepilnametis ar tiesiog kriminalisto. Atidarydamas laisvą žmogus gali būti sužalotas sprogus medžiagos. Diplomatai nebėga saugiai vykdyti savo pareigų, nebijodami būti pagrobti ar nužudyti. Niekas nėra tikras, kad

gali tapti įkaitu. Joks tarptautinis susibūrimas, kaip pvz. olimpiniai žaidimai, nėra laisvas nuo smurto grėsmės. Galimos aukos neribojamos kuria grupe tautybės: 11 šalių 27 diplomatai buvo pagrobti, 5 iš jų buvo nužudyti per pastaruosius 5 metus. Lėktuvai buvo pagrobti Meksikoje, Turkijoje, Čekoslovakijoje, Sov. Rusijoje, Japonijoje, JAV, Kolumbijoje, Peru ir kitur. Lėktuvų bagažinėse padėtos bombomis buvo nužudyti ar sužeisti keleiviai Tanzanijoje, Libijoje, Egipte, Anglijoje ir Izraelyje. Laiskai su sprogstama medžiaga buvo siunčiami į įvairius pasaulio kraštus ir jų atidarytoji buvo sužaloti ar užmūsti.

Jungtinės Tautos buvo keliamas reikalas imtis priemonių prieš teroristus tuo pagrindu, kad kiekvienas, kas ginklu remia savo politinę veiklą, yra teroristas. Izraelis tvirtina, kad visi ginkluoti palestiniečiai esą teroristai, bet jis tuo pačiu metu rėmė Pietų Afrikos išsilavinimo judėjimą. Daugelis kitų valstybių yra nuomonės, kad Pietų Afrikos partizanai ir palestiniečiai turi teisę griebtis ginklų, jeigu jie ji naudoja prieš karinius objektus ir tuo verčia Izraelį tiesiogiai su jais tartis, o ne su arabų vyriausybėmis, kalbančiomis jų vardu.

Tačiau ir remiantieji palestiniečius, kraštutiniai kairiuosius

jų sparnus, kaip Juodasis Rugšėis ar Palestinos išlaisvinimo frontas, laiko teroristais, kaip ir Airijos vyriausybė airius, kovojančius už mažumų teisę Ulsteryje, irgi laiko teroristais. J. Tautos siekia, kad būtų pasmerkti neteisėti žudymai, kūno sužalojimai, lėktuvų ir asmenų pagrobimai ir nekalti žmonės, neturį ryšio su ta kova, būtų apsaugoti.

Tie siūlymai neprimtini tautos, kovojančioms su svetima priespauda, kaip Pietų Afrika, Rodezija ir komunistų valdomos tautos. Tikima, kad kovos šiaurės Airijoje irgi gali būti išspręstos konstitucinėmis priemonėmis, nesigriebiant žudymų ir sprogdinimų. Palestiniečių problema sunkiai išsprendžiama, nes jie patys yra susiskirstę ne tik dėl Palestinos valstybės įkurimo, bet ir dėl jos sienų ir dėl būdų kovai vesti už jos įkūrimą.

Dabartiniu metu teroristai pagrobė lėktuvą ar užima kurios ambasados pastatą ir paimtus įkaitus graso nužudyti, jei nebus išpildyti jų reikalavimai. Kai kurios vyriausybės tokiomis atvejais įvykdė teroristų reikalavimus ir paleidžia iš kalėjimų nuteistus teroristus, leidžia saugiai išvykti patiems grobikams. Taip pasielgė anglai, išleisdami vieną arabų teroristą, nes nenorėjo, kad būtų išsprogdytas Jordanijos aerodromas lėktuvu su jame esančiais įkaitais. Taip pat ir vokiečiai paleido "Juodojo rugšėio" organizacijos nuteistus teroristus, kad neprarastų vokiečių įkaitų Miunchene.

Kova prieš teroristus

Tuo tarpu kitais atvejais, pvz. kai britų ambasadorius Urugvajuje buvo tupamąjį pagrobtas, anglai atsisakė su jais derėtis ir ambasadorius buvo nužudytas.

Pirmoji sąlyga tokiai konferencijai buvo ta, kad Prancūzija turi susitaikyti su Alžirija. Šį mėnesį Giscard d'Estaingą tą užtvėrą nugriovė, nuvykdamas su vizitu į Alžiriją ir susitaikydamas. Po to negrįžtelėjus Afrikos respublikoje pasimatė su visa dešimtimi negrų valstybių galvų. Nutarta, kad dabar ateinančiais metais tikrai įvyks pagedaujama konferencija. Afrikos valstybių viršūnės

Užėmė Kambodiją, komunistai sustiprino gyventojų kontrolę. Raudonųjų kmerų policininkas tikrina ir krato praivius.

(Nukelta 15 pusl.)

PRANCŪZIJOS POLITIKOS KRYPTIS

Santykiai su kom. Kinija ir Sov. Rusija

A. J. STANIUS

Į Prancūzijos sklandžią politiką įsivėlė keistas paradoksas. Gegžės 12 d. Paryžiuje lankėsi kom. Kinijos Chou En-lai pavaduotojas Teng Hsiao-ping, kuris numatomas min. pirminku, lydimas užs. reikalų ministro Chiao Kuan-hua. Prancūzija kinų vicepirminką sutiko kaip valstybės galvą, su dideliu iškilmingumu.

Ko kinai iš Prancūzijos nori? Kaip Sovietai nori prancūzus panaudoti prieš JAV-bes, taip kinai nori juos nustatyti prieš Sovietus, kurie taip pat nori įsilaikyti Vakaruose. Kom. Kinija už tą pagalbą prieš Sovietų užmačius prancūzams žada pilną politinę laisvę Indokinijoje. Giscard d'Estaing turi du klientus, kurių tikslai griežtai kryžiuojasi. Jis norėtų įtikti vieniems ir kitiems. Jis negali atstumti Sovietų, nes Prancūzija jau yra davusi Kremlui apie 10.000 mil. dolerių kreditų, nenori pasipriešinti ne kinams, nes ateitis žada gerus prekybinius laimėjimus. Vis tik atrodo, prancūzai niekur nespriešins rusams, o su kinais palaikys draugiškus ryšius tiek, kad jie visi nenu-trūktų.

Santykiai su Afrika

Buvusios prancūzų kolonijos Afrikoje, kurios dabar visos yra nepriklausomos valstybės, su de Gaulle ir Pompidou vyriausybėmis turėjo labai šaltus santykius. Alžirija visai nieko bendrą neturėjo su Prancūzija ir alžiriečiai Prancūzijoje buvo persekiojami. Prancūzai keletą kartų bandė Britanijos pavyzdžiu sušaukti Paryžiu prancūziškai kalbančiųjų negrų valstybių galvas į savo commonwealth konferenciją, bet negrų vis atsisakydavo, boikotuodami tokius pakvietimus.

Pirmoji sąlyga tokiai konferencijai buvo ta, kad Prancūzija turi susitaikyti su Alžirija. Šį mėnesį Giscard d'Estaingą tą užtvėrą nugriovė, nuvykdamas su vizitu į Alžiriją ir susitaikydamas. Po to negrų centralinės Afrikos respublikoje pasimatė su visa dešimtimi negrų valstybių galvų. Nutarta, kad dabar ateinančiais metais tikrai įvyks pagedaujama konferencija. Afrikos valstybių viršūnės

Kanados min. pirm. Arudeau atsisakė derėtis su ministru La-porte pagrobėjais. Jis buvo nužudytas. Taip pat ir turkai atsisakė derėtis su vietos revoliucionieriais, pagrobusiems Izraelio

tikisi, kad Prancūzijos prezidentas padės joms gauti didesnę pagalbą iš Bendrosios rinkos.

Santykiai viduje

Prez. Giscard d'Estaing, šį mėnesį pradėjęs aštuonius savo valdymo metus, ne tik prancūzų, bet ir viso pasaulio akys stovi su šviesa aureole virš galvos. Asmeniniu populiarumu jis pralenkė visus buvusius savo pirmtakus. Jo asmens kultui padeda visa spauda ir televizija. Prezidentas yra tapęs pagrindiniu aktorium. Ir jei dabar būtų nauji prezidento rinkimai, jo pasisekimas garantuotas. Suskilusio kairiojo sparno kandidatai būtų tik nušvilpti.

Vis dėlto politikai ir Prancūzijos reikalų komentatoriai Prancūzijos dabartinę politiką mato daug tamsių dėmių.

Vienybė — klūtis

Pirmiausia, Prancūzija yra smerkiama už ardyumą vienybėje, tuo pačiu ir pajėgumo NATO organizacijoje. Dideli klausimai kabo virš Portugalijos, Ispanijos ir Jugoslavijos. Ar tų valstybių uostai greitai laiku netaps Sovietų laivyno tvirtovėmis? Gibraltarą sąsiaurį visiškai būtų užblokuotas Sovietų povandeninių ir karinių laivų. Vienintelės Europos gynybos, tai yra JAV-bių, jėgos būtų perkirstos pusiau. Sovietų povandeniniai laivai Amerikos krantus pasiektų dvigubai greičiau, negu plaukiant iš Šiaurės jūros. Tad daroma išvada, kad Prancūzija, norėdama įsigalėti visame pasaulyje, užsimerkia, užsimerkia ausis, kad galybė tėra vienybėje. Prancūzijos laisvę tegali garantuoti ne pataikavimas Sovietų ekspansijai, bet NATO pajėgumas.

Antra, kaip ir visi dabartiniai didieji vadai, Prancūzijos prezidentas kalba apie tautų laisvę ir nepriklausomybę, bet yra pasiryžęs nurašyti dešimtis milijonų Kremliaus pavergtų žmonių. Pirmoje vietoje prekyba, o visa kita ne ne galvoje. Šituo atveju Sovietų pavergtas pasaulis ar emigrantai neturi jokio džiaugsmo dėl Prancūzijos politinio kilimo.

Be abejo, dar yra anksti pasakyti, kokie bus galutiniai Prancūzijos politinio įsigalėjimo rezultatai. Bet juk kas sėjama, tas ir piauama. Vis tik atrodo, kad sėjama Sovietams pataikavimo sėkla, tad ir tegalima laukti užaugant vergijos medžio, kurio šaknys gali pasiekti ir pačią Prancūziją.

Sovietinė tikrovė Vilniuje

VILNIEČIO DIENORAŠTIS

SALOMAS JOSMANAS

15 Užėitų tų visokių "tiesų" korespondentai į medinį namą Žalgirio gatvėje ir parašytų apie Kaziuko žėimą. Tai būtų tiesa, — galvoju, žengdamas po vyriausybės vilas.

Jiems, gyvenantiems šiose vilose, tai netiesia, nors jie ir mato šią netiesą savo akimis kiekvieną dieną. Bet jiems tai nerūpi. Jie atsakingi darbuotojai partijos aparato. Tarybiniai ponai.

Vilnius, 1965-jų metų birželio 10

Sandėlio krovėjų brigada nebeegzistuoja. Algis ir Leonas išėjo, o aš išėjau po dviejų dienų. Kiekvienas turi savo priežastis.

Po savaitės mano prasideda egzaminų sesija institute. Dekanatas pareikalavo pažymėjimo iš darbovietės. Perskaicius, kad dirbu krovėju, sekretorė nubėgo pas dekaną.

— Jeikite, — pasakė ji, pravėrus duris. — Krovėjas — tai pagirtina, — su šypsena pasakė jis. Bet jūs esate Politchnikos instituto studentas ir todėl, manau, mes turime teisę pareikalauti iš jūsų, kad dirbtumėte pagal specialybę. Techniku, arba laborantu. Ką jūs į tai pasakysite?

— O kur aš gausiu tokį darbą, — paklausiau aš. — Ne bėda, surasite. Kraštutiniu atveju mes jums padėsime. Taigi, pasiiluosukite iš savo darbo. Žaislų fabrike ir prisijunkit prie mūsų — instrukcinių — technikų kartos.

Savo pareikime apie išėjimą iš darbovietės aš, žinoma, neparašiau, kad žadu pereiti į aukštesnę pagal tarybinius įstatymus vietą. Parašiau paprastai: prašau atleisti mane iš darbo mano paties noru.

Leonas išėjo, nes buvo pašauktas į kariuomenę. Nors pagal tarybinę konstituciją tarnyba kariuomenėje skaitoma kiekvieno piliečio garbinga pareiga, bet ši pagarba Leonui buvo suteikta ypatingai. Per vienerius metus jis gavo nei daugiau, nei mažiau — 27 šaukimus atvykti. Šaukimai atėdavo įvairūs: su prašymu atvykti, su reikalavimu atvykti, su grasinimu, kad bus pasodintas į kalėjimą, jeigu neatvyks.

Bet Leonas ignoravo tą garbingą pareigą. — Kaip nors atsikratysiu, — sakydavo jis kartkart, išmesdamas eilinį šaukimą į šiukšlių dėžę. 28-jo šaukimo Leonas negavo. Vietoj jo atvyko grupė iš karinės komendantūros ir, privertus Leoną staigiai apsiręgt (veikimas vyko naktį), išvežė jį į karinį komisariatą.

Norėjo tuoj pat išsiųsti, bet šaukimas baigėsi ir išsiuntimą sustabdė. Pirkilai, kurie atrinkinėjo naujokus, išsikirsė, o vietinė karinė vyriausybė nežinojo ką su Leonu daryti.

Todėl po to, kai jis pasirašė, jog kalės 5 metus, jeigu neatvyks po dviejų savaitių, jį paleido.

Algis visiškai priblokštas. Nuo to laiko, kai Valka pagimdė negyva vaiką, jis pradėjo smarkiai gerti. Darbe jis nesirėdė apie pusę mėnesio. Kai jis galų gale akim mėlynės, rankos dreba. Žodžiu, priėjo iki tokio atėjo, nebuvo galima jo pažinti. Jis baisiai sublogo, po

laispenio, apie kurį liaudis sako, kad jis paskutinis. Nors kas žino, kas tai paskutinis laispenis?

Argi girtavimą mūsų šalyje galima laispsniuoti? Pirmas, paskutinis — skirtumas tarp jų nedidelis.

— Tu ką, grįžai iš ano pasaulio? — paklausė

Algio Leonas.

— Iš santuokų biuro, — atsakė Algis.

— Ką šiandien veidi?

— Išsiskyriau.

— Su kuo? Su Valka?

— Su kuogi dar? Ne su tavim juk, — nusijuokė

Algis ir išsitraukė iš kišenės degtinės bonką.

— Išėinu. Reik "nuplaut". Kartų ir skrybas.

— Iškart išsiskyrė? — paklausiau.

— Iškart. Buvo daug priežasčių. Negyvas vaikas.

Irodžiau teismui, kad jis k... išsiskyrė bylos eigoje.

Nuplaukim, — pakartojo jis, atidarydamas bonką degtinės.

— Ne tu vienas išėjai, — pasakė Leonas. — Aš

išėjau ir jis ruošiasi, — pasakė Leonas, linktelėjęs

mano pusėn.

— Kodėl? — paklausė Algis.

— Mene į kariuomenę paėmė, o jis į inteligentus

patraukė. Einam į koldūninę. Ten ir išgersim.

Dabar sėdime koldūninėje ir geriame degtinę. Geri

alkoholinis gėrimas koldūninėje uždrausta, bet visi

geria. Kas per koldūnai be degtinės — sako.

— Stai ir baigėsi mūsų brigada, — sako Leonas.

Kaziukas kalėjime, aš į kariuomenę išėjau, jis į

inteligentus patraukė. O tu, Algi, ką tu ruošiesi daryti?

— Dar nežinau, — Algis atkremša antrą degtinės

bonką, — noriu į jūrą.

— Į jūrą? Ką tu ten darysi?

— Jureiviu turėtu priimt. Taip galvoju, noriu iš-

vaziuoti į Klaipėdą ir įsidarbinti prekybos uoste.

(Dys daugiau)

JAM ELGETOS SMUKAS IŠPRANAŠAVO LAIME

Savaitė Daytonoje ir mintys sodely

Plunksnos bičiulį, vieną prodingiausių mūsų spaudos darbuotojų Jurgį Janušaitį pažįstu eilę metų. Ypač bičiuliški santykiai užsimezgė kartu bedirbant LŽS centro valdyboje, kur mūsų su Jurgiu nuomonės visada sutinka, kai kyla nauji užmojai ateities veiklai, kai gvilindamos žurnalistinės etikos problemos ir t. t. Jei ne J. Janušaitis, kažin ar būtų nutūpęs Daytonoje. St. Petersburgas, Miami juk patys didieji ne tik šiltos saulės, bet ir Floridos lietuvių centrai. Tačiau J. Janušaitis, keturis kartus apskukęs visą Floridą pusiasalį, būsimam įsikūrimui palankesnės vietos nerado, kaip Daytoną. Ilgai nelaukę, jo pėdomis ir Daytoną atskubėjo iš Chicago ir du žinomi ekonomistai, ilgesni laiką dirbę Standard Federal bendrovėje — Antanas Kašuba ir Vacys Dzenkauskas. Pirmasis įsikūrė kaimyninėje Daltonoje, o antrasis kuriasi Daytona Beach.

Vienas iš pirmųjų Daytonos apylinkėse įsikūrusių lietuvių yra Ohio valstijoje praktikuojantis gydytojas dr. J. Sandargas su šeima, kpt. Br. Juškytis, mūšiškes "Paramos" savininkas J. Mažeika (kol kas čia praleidžia tik atostogas), J. Venckūnas iš Baltimorės ir kt. Netolimoje ateityje šiose apylinkėse, atrodo, kursis dr. J. Balyš iš Washington, D.C., Šaraskų šeima iš Chicago ir eilė kitų. Taip Daytonoje, Atlanto pakrantėje, auga nauja lietuvių kolonija amžinos saulės ir gaivinančio Atlanto vėjo prieglobstyje.

Vieną dieną dr. J. Sandargas mus pravedė pro istorinę vietą — milijonierių Rockefellerių senąją rezidenciją Daytona Beach. Vienas iš Rockefellerių senelių buvo labai ligotas. Įvairūs pasaulio specialistai jam ieškojo tinkamiausio klimato. Ir toks klimatas buvo surastas kaip tik Daytonoje, kur sodų pavėsyje pastatyta didžiulė rezidencija senam, ligų kankinamam milijonieriui. Dabar pastatą apgrūvė, nes senelis jau seniai miręs, bet miestai žada pastatą restauruoti ir buv. Rockefellerių rezidenciją paversti turistine vieta.

Siauram žemės ruože tarp Halifaxo upės ir Atlanto vandenyno gražia atostogoms rezidencija įsigijo V. ir J. Janušaičiai. Pro jų verandos langus, pro palmes matyti, kaip plaukia plati Halifax upė. Pasiziūrėjus į rytus, ant kalnelio matyti Andrių "Seascape" modernus motelis, o už jo — Atlanta. Vos penkios minutės kelo iki vandenyno. O toje žauma nusėtoje gatvėje, vedančioje iki Atlantic Ave. ir vandenyno, atrodo, kursis ir daugelis lietuvių. J. Janušaitis ir atostogų metu nenusėdi vietoje: jis vis ieško sklypų ir namų pažistamiems tautiečiams. Tik kai ateina gėlybės lietuviškų laikraščių, ypač pavėlavę kelių dienų "Draugo" numeriai, J. Janušaitis viską meta ir puola skaityti pasiligtą lietuvišką spaudą. Tai ne vien smalsumas, bet ir žurnalistinio amato neatskiriama dalis.

Bičiulį J. Janušaitį vadindamas laimės vaiku, kartą paklausiau, po kuria planeta gimęs, nes, atrodo, gyvenime jis mažai turi rūpesčių, o tik džiaugsmą.

Jurgis atvėrė epizodą iš Kano laikų. Ką tik buvo gavęs nedidelę tarnybėlę. Ryžosi pradėti gyventi savistoviai, nors alga buvo labai kukli. Kartą Kaune žygiavo Žaliakalnio link. Prieš jį ejo gražiai nuagė uniformuoti lietuviai kariūnėliai su merginomis, vienas kitas valdininkas. O vienokis elgeta, laikydamas smukla rankose, gaudžiai prašė praeivių išmaldos. Deja, niekas jį nekreipė dėmesio ir ejo toliau savo keliais. Praėjo ir J.

VL. Ramojus

LAIŠKAI "DRAUGUI"

SUSISKALDYMO PRIEŽASTYS IR DEMOKRATIJA

Šiuo laišku leiskite man atvirai pasisakyti, kai širdį spaudžia lietuviškos veiklos nedarnumas, kai kuriuose mūsų veiksmų būrose. Žiūrint iš šalies, reikia stebėtis, kad po tiek metų gyvenimo šiame demokratiškame krašte mes dar ne visi išmokome demokratiškai ir tolerantiškai galvoti, elgtis ir veikti tarpusavyje santykiuose ir savo sukurtoje organizacijoje. Net ir tie, kurie Lietuvoje buvo dideli tautinės vienybės ar demokratijos šalininkai, šiandien savo grupinį partiskumą ar asmeninį fanatizmą stato aukščiau už lietuvių bendruomeninę veiklą, kuri jungia įvairiais ryšiais mus visus išėjusius, siekiant kultūrinį tikslų ir Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo. Šie ir kai kurie jaunesni pasidarie keisti opozicionieriai Lietuvių Bendruomenės.

Kaip matome iš gyvenimo praktikos, išėjimoje labai išryškėjo mūsų kai kurie neigiamieji charakterio bruožai, nežiūrint išsilavinimo, ideologinių ir ekonominų skirtumų. Blogiausia yra tai, kad tokie sugadinti charakterio žmonės visuomeninėje veikloje naudoja ne tik demokratinius veikimo būdus, bet ir elgiasi be atitinkamos savivarbos. Jie dažnai vietoje pozityvaus darbo bando užsiminti revoliuciniais žygiais ir griauti tai, ką kiti stato ne pagal jų norus. Tokie reiškiniai parodo, koks yra mokes kraštutinio nesveiko galvoje, mūšio žmonių tautinis sąmoningumas, kultūrinis ir moralinis lygis bendro organizacinio darbo srityje ir kai kuriose mūsų spaudoje.

Paskutiniai įvykiai akivaizdžiai pasako, iki kokių laipsnių priejo pasiskelbusios "reorganizacinės bendruomenės" skaldytajai. Atvykę šie nepaštyti svečiai į Lietuvos laisvimo veiksmų nepaprastą konferenciją kėlė nepagrįstus reikalavimus ir trukdė darbui. Kokios dvasios įkvėpti tie sukilimai imasi trukdantys veiksmus, kai reikia rimtai ir darniai svarstyti svarbius klausimus, liečiančius lietuvių tautos tragediją.

Iš tikrųjų gal ir ne be pagrindo keliama klausimas su susirūpinimu dėl kai kurių mūsų tautinių veikėjų sveikatos. Manau be pagrindo mes kartais skaitydami spaudoje stebimės, kad čia yra daug nesveikų žmonių. Nesididžiuokime, nes ir mes panašių turime. Mūsų nelaimė yra ta, kad kartais tokie asmenys, neįsąsąmūs atsakomybės ir būdami nepajėgūs bendram organizaciniam darbu, susiranda sau šalininkus.

Atvykę į šį kraštą gal ir neturėjome atsteigti beveik visų organizacijų, veikusių nepriklausomoje Lietuvoje. Tačiau LB idėja svarbi, nes būtų didelė tuštuma ateivių visuomenėje, jei nebūt organizuotos Lietuvių Bendruomenės. Ji yra reikalinga ir pajėgi vykdyti tuos uždavinius, kurie numatyti Lietuvių chartoje ir įstatuose. Jei įstatuose yra netikslumų ir neaiškumų, yra būdu juos pataisyti. Ne įstatų skaldo žmonės, bet blogos valios žmonės. LB savo pagrinduose yra tautinė, nepasaulėžiurinė, nepartinė ir demokratinė. Jei kam nors LB vadovybė nepatinka, įstatuose numatyta demokratiška tvarka ją pakeisti pagal daugumos valią.

Nežiūrint to, JAV LB, vykdydama įstatuose numatytus uždavinius, susidūrė su sabotu, nuo kurios sveikoji visuomenė turi atsiboti. Kol to nebus padaryta, vargiai mūsų veiksmų darnus veikimas bus įmanomas. Tik pajėgūs ir geros valios žmonės gali suprasti bendro darbo reikšmę ir

atsakomybę, siekiant bet kurių svarbių tikslų.

J. Navakas

LB TARYBOS SESIJA

JAV LB tarybos bendralaiškyje No. 13 rašoma: "Pribrendo laikas kai kuriuos reikalus aptarti ir daryti sprendimus". Labai teisingai ir dėmesio verta pastaba. Bet, perskačius siūlomą darbotvarkę, pačio svarbiausio reikalo, mano manymu, nėra pastebėta ar nenorėta pastebėti ir į darbotvarkę neįtraukta, — tai skilimas lietuvių bendruomenėje. Jeigu pradžioje ir tai žiūrėjome pro pirštus ir juokėmės iš vadinamųjų "sukilėlių", šiandien reikalus darosi jau rimtesnis. Judėjimas plečiasi. Jeigu į Marquette Parko reorganizacinės bendruomenės apylinkės susirinkimą susirinko apie 300 žmonių ir apygardos suvažiavime jau buvo atstovaujamos 6 apylinkės su registruotu 150 atstovų, neskaitant apie 50 svečių, tai jau reikalus nėra toks paprastas ir su tuo faktu negalima neįsiskaityti. Jeigu nedėsimė pastangų ir neieškosime būdų mūsų nuomonės ir skirtumams išlyginti, turėsime visoje Amerikoje dvi Bendruomenes. O tas nieko gero nežada. Susiskaldymas silpnina mūsų veikimą. Kenčia lietuvių reikalai, o okupantas džiaugiasi, kad mes patys save žudome.

Konkrečiai siūlau sudaryti neutralią komisiją iš 5 asmenų (mano nuomone), kuri visą šį reikalą gerai ištyrų, išsikalbėtų su abiem pusėmis ir pabandytų rasti bendrą kalbą. Padarytas išvadas turėtų referuoti sesijoje, kur tarybos nariai padarytų sprendimą. Gal būtų per mažai laiko iki birželio 14 d. (dabar skelbiama birželio 21-22 d. — Red.). Tada reikėtų sesijos laiką pakeisti. Man atrodo, kad šis reikalas dabar yra svarbiausias ir neatidėliojamas. Turime dėti visas pastangas, kad būtų viena Bendruomenė. Tada ir darbus geriau atliksime ir visuomenė rams mūsų pastangas.

Prašyčiau tarybos prezidiumą ir šias mano pastabas atkreipti dėmesį. Kas yra svarbiau, ar darbotvarkėje numatyti svečių pristatymai, ar įvairūs pranešimai, kurie gali būti atspausdinti, ar Bendruomenės ateitis? Dr. Leonas Kiaučeliūnas, JAV LB Tarybos narys

Intymiausias meilės paslaptis ir gilią gyvenimo išmintį vaiduogai atskleidžia klasika, pasaulinio garso kūriny

Šekspyro sonetai

I lietuvių kalbą pirmą kartą išvertė A. Tyruolis, Goethės, Šilerio, Dantės ir kitų klasikų vertėjas. Šis Šekspyro atvaizdas, autografas, išsamia įžangine studija ir sonetų paaiškinimais. 176 psl., kietasis drožės viršelias. Kaina \$3.00. Gaunama "DRAUGO"

DOVANOS IŠ "DRAUGO"

Dovanų rinkinys "Draugo" administracijos kas savaitę didėja. Dabar galima gauti dovanų gimnėms ir pažįstamiems visokioms progoms. J. Budrys atvėrė gražiai papuoštą lietuviškų lėlių, J. Vizgirda ir L. Montrėms atsiuntė rankdarbių, Z. Dapkinė paliko rinkinį keramikos darbų. Atvykite į "Draugą", 4545 W. 63 St. Chicago, Ill. 60623.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIOJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVARIASŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

J. GARDNER & SON
CEMENT WORK

Sidewalks — Patios — Driveways
Porches — Garage Floors
All Cement Work
Residential, Industrial Commercial
Licensed & insured. Free estimates
PHONE — 476-6808

HEATING CONTRACTOR

Irengiu miesto ir užmiesty namus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greičiau, žininau ir garantuoju.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-5447

VALOME
KILIMUS IR BALDUS

Phaume ir vaskuojame
visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Ivairių prekių pasirinkimas, motociklai, baldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI COSMOS PARCELES EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valentinas

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdėtu naujus pečius. Pigiai išvalau, taip pat alyvinu perdirbu dėdų. Įdėtu vandens šiltnamius. Kreiptis —

A. BANYŠ — 447-8806

SUBURBAN TUCKPOINTING

REBUTUOJAME MŪRĄ
Skambinti 776-0393
HARRY ŽILINSKIS, savininkas

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrada.
TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

VYTAUTAS ZUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Geri prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, baldytuvai, televizijos, doleriniai sertifikatai, maistas, akordeonai.
2508 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. — WA 5-2747

M. A. SIMKUS

REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4239 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINTŲ IRKIVIMŲ, pildomi PILIETYBES PRASŲMAI ir kitoki blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4665 Archer Ave.,
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Nemokamas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6456 S. Kedzie Ave. 778-2233

A. VILIMAS

MOVING
Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstatymų
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRONTIER 6-1852

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

REAL ESTATE

Gyvenkite Nemokėdami
Nuomos

Pajamos apmokės morgiačių ar išlaidas ir dar padėsite pinigų į banką. Marquette Pke. Tik 29.900.

ZICKUS - DOMEIKA CORP.

REALTORS
Tel. — 424-4450

Apyl. 71-os ir California parduodamas 2-jų butų medinis namas apkalas baltu aluminium. Skambinti po 2 val. popiet. Tel. 776-5794

Namai-vienybė ir ateitis

1½ aukšto namas. 2 butai: vienas dalinis nubaigtas. Už Marquette Pk. art. Pulaski. 50 p. sklypas. \$22,500. Pulkus 5 kamb. 15 metų mūras. Art. mūso ofiso. \$24,800.
3 butų puošnus mūras ir 3 auto mūr. garažas. Naujas gazu šildymas. Geriausia vieta. Marquette Pk. \$40,700.
2 aukšto mūras pulkus 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismė. Naujas gazu šildymas. Garažas. Art. mūso. \$26,500.
Platus ir pigus lotas su garažu. Art. Maria High School.
Pušim iškalas beismė. 2 auto garažas. Elektrinės durys. Art. parko. \$28,000.
Pulkus mūras. 3 butai ir maisto krautuvė su inventoriu. Šalia tuščias lotas. 2 auto mūrinis garažas. Brighton Pk. Šeimos nelaimė verčia parduoti viską už \$26,750.
3 butų modernus 20 metų mūras. Gazu šildymas. Garažas. Prie vienuolyno. \$37,500.

20 metų senumo 1½ aukšto mūr. 2 po 5 kamb. Atskiras šilumos. Savininkas turi parduoti. Apyl. 70-os ir Maplewood. \$32,500.
18 metų 2-jų butų mūras. 2 po 4½ kamb. Apyl. 72-os ir Washenaw. Prašo \$39,000.00.
22 metų senumo 1½ aukšto mūr. 2 butai — 3 mieg. apdėję 2 viršų. Apyl. 71-os ir California. \$38,500.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

20 metų senumo 1½ aukšto mūr. 2 po 5 kamb. Atskiras šilumos. Savininkas turi parduoti. Apyl. 70-os ir Maplewood. \$32,500.
18 metų 2-jų butų mūras. 2 po 4½ kamb. Apyl. 72-os ir Washenaw. Prašo \$39,000.00.
22 metų senumo 1½ aukšto mūr. 2 butai — 3 mieg. apdėję 2 viršų. Apyl. 71-os ir California. \$38,500.

BUD'S REALTY

NAMŲ PIRKIMAS BEI
PARDAVIMAS
Butų Nuomavimas
BALYS BUDRAITIS
7051 S. Washenaw Av. RE 7-7200
Telef. — 254-5551

Aurora, Ill., parduodamas 8 kamb. namas, 3 vonios, 2 maš. garažas. Plius \$180.00 pajamų į mėn. Sklypas 80x130 p. 622 Monroe St., tel. 896-6964

Mūr. bungalow, 43 p. sklypas, central. šildymas. Whipple ir 63-čia. Nebrangus.

2 butai po 4½ kamb. 17 metų. 30 p. sklypas. Central. šildymas kiekv. butui atskirai. Tik \$43,000.

Mūr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po 3 kamb. ir 3 kamb. sklype. 2 auto garažas. Central. šildymas. Geros pajamos. Gera vieta. Gvėnti.

10 butų mūr. Naujas šildymas. Geros pajamos. Didelis kamb.

Simaitis Realty
2951 W. 63rd St.
436-7878

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojama — Naujame name
DIDELĖ BIZNIO PATALPA

Tinka grožio saloniui (yra visi įrenginiai) arba lietuviškam restoranui. Kreiptis —

4358 So. Western Avenue
Tel. — 847-0970

DEMESIO!

AR REIKIA VIZITINIŲ

KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" spaustuve visas panašias reikalias. Būsite patenkinti kiekviena kortele.

Apie moka skelbtis dien. DRAUGE,

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. G. skelbtų kainos visiems prieinamos.

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

HELP WANTED MOTERYS

PRIVATE SECRETARY

Full time position for thinking secretary for executive vice-president.

Shorthand helpful. Good typing skills. Light filling.

Must have pleasing phone voice. For confidential interview

Call MR. BLOHM 583-2510
8:30 A.M. to 5:00 P.M.

MASTEN CORPORATION

3555 W. Addison Street
Chicago, Illinois

BEAUTICIAN

Must be experienced.
Full or part time.

Phone — 685-7744

MAIDS

FULL OR PART TIME
Apply in person
BUDGETEER MOTOR INN
17003 So. Halsted, Harvey, Illinois

HELP WANTED — VYRAI

PAINTER

PLANT MAINTENANCE
5 years experience painting with Epoxys using Spray Guns and sand blaster.
Will set up and maintain your own in plant shop.
\$5.74 PER HOUR TO START.

MORTON SALT COMPANY

1357 Elston Ave. 235-1010

MAN WANTED FOR METAL SHOP

Work with wire and sheet metal. Spot & mig welding, bending, etc. Opportunity for good advancement.
Call MR. SUSSMAN 226-2480

EXPERIENCED

WOOD CARVER

For Harp Manufacturer

Steady job. Good pay. Possible overtime. If visitor to this country, Walter can take out citizenship papers for you.

W. & W. HARPER COMPANY

3868 W. Grand Avenue

Chicago, Illinois

MISCELLANEOUS

10% — 20 — 30% pigim mokėst

už apdrausd nuo ugnies ir automobilo pas

Vyt. Didžiojo šaulių rinktinės šauliai Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje, Kapų puošimo dieną lankę mirusiuosius.

MOKSLO METAMS BAIGIANTIS

JONAS JASAITIS

Mokslo metų pabaigoje pasiūlyti mokykloms baigiamais ar i aukštesnius skyrius ir klases persitaisyti. Tėvams atpuola kasieniniai rūpesčiai vaikus i mokyklą išeisti, prižiūrėti pamokų paruošimą ir daug kitų didesnių ir mažesnių reikalų.

Kasdieninės mokyklos reikalų tėvų planai vaikų atečiai labai paprasti. Mokyklos nebaigusieji ja lankys toliau, o baigusieji, jeigu norės, lankys kitą mokslo instituciją. Lietuviai tėvai susiduria su lietuviškos mokyklos klausimu. Nors ir lietuviškos mokyklos mokslo metai turi pradžią ir pabaigą, bet skiriasi nuo kasdieninės mokyklos.

Lietuviškų mokyklų klausimą dažniausia paklabenama mokslo metų pradžioje, primenant tėvams, kad lietuviškos mokyklos veikla ir kad i jas leisti vaikus. Tuo laiku tėvai jau yra nusprendę, kurią kadieninę mokyklą vaikui lankys. Todėl verta lietuviškų mokyklų lankymo klausimą paliešti mokslo metų pabaigoje, kad, ruošiantis kitiems mokslo metams, būtų neužmiršta ir lietuviška mokykla.

Parapijų mokyklos

Chicagoje ir apylinkėse veikia dvejopos lietuviškos mokyklos. Jos vadovaujasi vienodomis programomis ir išsinaudoja tas pats mokslas. Šeštadieninės, veikiančios kiekvieną mokslo metų šeštadienį, ir specialios pamokos lietuvių parapijų mokyklose reguliarių pamokų laike.

Specialios pamokos yra šv. M. Marijos Gimimo parapijos mokykloje Marquette Parke, Nekalto Prasidėjimo parapijos mokykloje Brighton Parke ir Sv. Antano parapijos mokykloje Cicero. Šios mokyklos yra labai svarbios, kaip svarbios yra pačios parapijos ir jose gyvena lietuviai. Tai pama-

tyt tautinei gyvybei išlaikyti.

Marquette Parke lietuvių parapijos mokyklą šiais mokslo metais lankė 374 mokiniai. Iš jų 205 lankė lietuvių pamokas. Tai rodo, kad mokykloje mokinių daugumą sudaro lietuviai. O yra lietuvių ir lietuvių pamokų nelankančių. Lietuvių pamokas šiais mokslo metais baigia 28 mokiniai. Reikia 28-niais mokiniams lietuvių pamokas lankančių mokinių skaičius sumažės. O kiek mokslo metams prasidėjus ateis naujų i pirmąjį skyrį? Šiais mokslo metais pirmame skyriuje buvo tik 13.

Brighton Parke lietuvių parapijos mokyklą šiais mokslo metais lankė apie 420 mokinių. Lietuvių pamokas lankė 73, Baigė 13, o pirmame skyriuje buvo 5.

Cicero lietuvių parapijos mokyklą lankė 165 mokiniai. Lietuvių pamokas lankė 52. Baigė 8, o pirmame skyriuje buvo 6.

Šie skaičiai, ypač pirmo skyriaus, verčia rimtai susirūpinti parapijų lietuviškų mokyklų ateitimi.

Kelios priežastys

Viena reikšminga parapijų lietuvių mokyklose mokinių mažėjimo priežastis yra lietuvių išsikėlimas i priemiestius. Šią priežastį galima pašalinti, pasilikant gventi lietuvių kolonijoje.

Minima, kad dalis mokinių lanko šeštadienines lietuviškas mokyklas ir dėl to nelanko lietuviškų pamokų parapijų mokyklose. Pirmiausia tėvai turi jausti pareigą, kad parapijos mokyklą lanką vaikai lankytų ir lietuviškas pamokas. Kad kartu lanko i šeštadieninę mokyklą, tai gerai, bet tai neturėtų būti priežastis atsisakyti nuo kasdieninių lietuviškų pamokų. Taip pat yra pasiskaidymų, kad yra mokinių, lan-

kančių šeštadieninę mokyklą, ypač aukštesnį skyrį ar klasę. Jie i kasdienines mokyklas lietuviškas pamokas žiūri pro pirštus. Jų neparuošia ir tuo sudaro mokytojams sunkumų.

Svietimo vadovybė turėtų aiškiai patvarkyti, kad i parapijų mokyklos, kuriose yra lietuvių pamokos, mokiniams i šeštadieninę mokyklą priimamas tik tokiu atveju, jeigu išpareigoja lankyti lietuviškas pamokas parapijos mokykloje. Tokių mokinių yra nedaug, ir nė viena šeštadieninė mokykla dėl to nenukentės.

Kiekvienoje i trijų minėtų kolonijų rasime tėvų, leidžiančių vaikus i kitų parapijų, i ne i lietuvių mokyklas. Tai skaudus reiškinys, nes pirmiausia mums turi rūpėti sava mokykla, sava parapija, sava kolonija.

Šeštadienių tarnyba

Kaip parapijų mokyklose pagrindą sudaro apylinkėje gyveną vaikai, taip šeštadieninių mokyklų pagrindą sudaro vaikai, atvežti i tolimesnių vietovių. Yra didelis tėvų išpareigojimas eile metų ryžtis kiekvieną mokslo šeštadienį atvežti vaikus i lietuvišką mokyklą. Tai šeštadienių tarnyba.

LB Vidurio vakarų apygardoje šeštadienines mokyklas veikia: Melrose Parke, Lemonte, Gary, Cicero (aukštesnioji) ir Chicagoje Dariaus ir Girėno, Chica-

Chicagos žinios

JAV ETNINIŲ STUDIJŲ KONFERENCIJA

Chicagoje birž. 5-7 d. šaukiam trečioji metinė etninių studijų konferencija. Ją šaukia National Ethnic Studies Assembly (NESA) Illinois Circle universiteto patalpose. Konferencijos pagrindinė tema: "Etninių studijų politika, vyksmas ir laimėjimai". Bus svarstoma etninių studijų vyksmas visame krašte, pasinaudojant etninėmis studijoms remti įstatymu. Diskusijose dalyvaus etninių studijų specialistai, federaliniai ir valstijų atstovai. Bus taip pat svarstomos etninės studijos sąryšys su JAV 200 m. nepriklausomybės sukaktimi.

KAMBODIJOS PABEGELIAI

Vienuliška Kambodijos pabėgėlių ketvirtadienį atskrido i Chicago. Juos kun. W. Irwin paimė globoti i Joliet, Ill.

AREŠTAI MAQUETTE PARKE

Už alkoholinių gėrimų naudojimą Marquette parke prie 67 ir 68 gatvių areštuoti 75 asmenys paskutinių savaitų laikotarpį. Skelbiamos ir jų pavardės, bet lietuviškų pavardžių nėra.

LAIKRAŠTIS PENŠININKAMS

Chicagos arkivyskupijos katalikų labdaros centras leidžia mėnesinį laikraštį pensininkams, kur duodama praktiški informacijų ir religinių minčių. Laikraščio vardas "Keen-Ager News".

A. A. J. SADŪNĄ PRISIMENANT

Yra tokių taurių žmonių, kad su jais kiek bendravęs ir arčiau susipažinęs, niekada jų nebeužmirši. Toks buvo agr. Juozas Sadūnas, kurio mirties metinės sueina šiemet birželio 26 d.

Tykus, švelnus, draugiškas žmogus, gilaus lietuviško nusistatymo, idealistas, besisielojęs lietuviškumu išeivijoje ir pasišventęs savo pamėgtiems religiniams krikščionių idealams. Mirė jis būdamas 77 metų amžiaus. Bet iki paskutinių dienų vis buvo pajėgus. Dažnai įstengdavo pėsčias ateiti i "Draugą", padarydamas mylą kelio. Čia pasirinkdavo knygų, žiemai paruošdavo marijonų vienuolyno rožes — buvo didelis gamtos mėgėjas. Džiaugėsi galėdamas būti darbingas beveik iki pat mirties.

Jaunas būdamas mokytojo pradžios mokykloje, dirbo raštinėje, bet tie darbai nebuvo jam prie širdies. Pasisekė jam išeiti mokslus Dotnuvos Žemės ūkio

gos aukštesnioji, Kr. Donelaičio pradinė ir aukštesnioji.

Chicagoje taip pat kasdien veikia bene vienintelis laisvajame pasaulyje lietuvių vaikų Kriaučeliūnų darželis. Tai labai svarbi ir naudinga mokykla priešmokyklinio amžiaus vaikams.

Mokinių skaičius šeštadieninėse mokyklose kas metai keičiasi. Bet pastebimas ir žymus mažėjimas. Mokinių skaičiumi auga, tur būt, tik Lemonto mokykla, nes auga ir Lemonto lietuvių kolonija.

Planuojant vaikų mokymąsi ateinančių rudenį prasidedančias mokslo metams, reikėtų stengtis tvarkytis taip, kad vaikai galėtų lankyti lietuvišką mokyklą. Mitytose parapijose gyveną lietuvių tėvai būtinai turėtų apsispręsti vaikus leisti i tu parapijų mokyklas ir vaikai būtinai turi lankyti lietuviškas pamokas.

Visose šeštadieninėse mokyklose yra pakankamai vietų, kad dar gali sutalpinti tiek mokinių, kiek dabar jas lanko. Daugiau tėvų turėtų pasiryžti šeštadienių tarnybai savo vaikų labui, nes lietuviška mokykla vaikui labai naudinga.

technikume. Jau ten įprato labai daug dirbti, taip pat ir visą gyvenimą buvo darbštus tiesioginėse pareigose ir uolus buvo tal-kininkas visuomeninėje veikloje. Joniškėlyje išbuvo 7 metus Žemės ūkio mokyklos vedėju. Jo uolumas darbe atkreipė centro dėmesį ir jis buvo paskirtas Kauno apskrities agronomu.

Kai okupantų antplūdis išbloškė jį išeivijon, kurį laiką Anglijoje dirbo daržininkystės srityje. Chicagoje vienoje firmoje dirbo prie medicininių instrumentų. Buvo judrus, drąsus, veiklus, energingas. Uoliai stengėsi telkti lėšas Lietuvių fondui. Matydamas tėvų marijonų naudingą veiklą spaudoje, įsijungė i jų rėmėjų sąjadį, kurį laiką buvo Marijonų bendradarbių apskr. valdybos vicepirmininkas. Visada geros nuotaikos. Nors karta's karštesnio temperamento, bet visada mieliai sugyvenamas. Vaisingas ir mėgstas humorą. Būdamas religingas, net ir prieš išeidamas i pensiją, kasdien stengėsi išklausti šv. Mišią. Amerikoje automobilio nevaravo, eidavo pėsčias net ir labai blogam orui esant.

Jo sielos jautrumą yra paveldėjusi jo duktė poetė Dan-guolė Sadūnaitė. Jo sūnus inž. J. Sadūnas gyvena Kalifornijoje, o antra jo duktė arch. R. Ke-luocio žmona Alma gyvena Pa-los Parke. Tai intelektualų šeima, kuri tęsia velionio tėvo tradicijas.

J. Pr.

Birutė Saldukienė Lituanistikos instituto V-me suvažiavime padarė pranešimą apie Lietuvos geologinių sluoksnių amžių.

Nuotr. V. Bacevičiaus

DRAUGAS, antradienis, 1975 m. birželio mėn. 3 d.

5

DETENTE ARCHITEKTŲ SAULĖ LEIDŽIASI

Maskvoj esančių Vakarų Europos aukšto rango diplomatų tarpe kalbama, kad Kremlius susirūpinęs JAV prašoma aukštą kainą už detentę. Esą rusai pastebėjo, kad Fordas detentei neskiria tiek daug reikšmės ir

pirmenybės kaip Nixonas darė. Rusus nervina ir tas, kad Fordas vis daugiau ir daugiau ima i savo rankas užsienio politikos vadovavimą. Kremlius įžiūri, kad detente architektų Mr. Kissinger ir Nixon saulė jau leidžiasi. "U. S. News and World Report" June 2, 1975

Brangiam broliui mirus Lietuvoje,
VLADĄ RAUGEVIČIŲ ir žmoną LIUCIJĄ
nuoširdžiai užjaučiame skausmo valandoj.

Gėnė ir J. Čyvai

Jaunuoliška Lietuva ano meto jaunuolių išgyvenimuose

ANAPILIO PAPĖDĖJE

Karolė Pažeraitė

Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 mokslus einančio jaunimo nuotaikose, atskleidama mūsų atmintin daug žinomų ir nežinomų asmenų.

Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drauge" ir pas mūsų spaudos platintojus.

Laidotuvių direktoriai

MAŽEIK & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYNS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŲ

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6877

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3334 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

TARPTAUTINIS TRIBUNOLAS

(Atkelta iš 3 pusl.)

konsulą, kuris irgi buvo nužudytas. Neseniai būrelis vokiečių teroristų įsibrovė i Vokietijos ambasadą Stockholme ir suėmė visus ten buvusius, reikalaudami išleisti iš Vokietijos kalėjimų 26 anarchistus, grasindami išsprogdinti ambasados rūmus su visais įkaitais. Vokietijos vyriausybė atsisakius patenkinti jų reikalavimą, jie išsprogdino ambasados rūmus. Sprogimo metu žuvo du anarchistai ir du įkaičiai. Likusieji užpuolikai buvo suimti ir perduoti Vokietijos vyriausybei.

Kol yra kraštų, sutinkančių priimti lėktuvų grobikus, sunku su jais kovoti ir juos sudrausti. Tačiau vienu metu perdėti besireiškiantys paprastų kriminalistų, nenormalių bei kraštutinių politinių grupių asmenų ir lėktuvų grobimas juos diskreditavo. Daugelis valstybių pasirašė Montrelio konvenciją, kuri tokius grobimus paskelbė už įstatymo ribų ir numatė sankcijas vyriausybėms, nepildančioms jos nuostatų. Kuba, išskėstom rąkom, priminė jūsi lėktuvų grobikus, su JAV pasirašė specialią konvenciją ir da-

bar lėktuvų grobikai ieško prieglaudos arabų šalyse.

Terorizmas ir laisvės kovos

Ar galima pateisinti pameigimą teroristinių priemonių tautai, skriaudžiamai ir persekiojamai kitos? Atsakymai įvairūs ir reikalingi platesnio aiškinimo. Tačiau maža tėra tautų, nenusikaltusių smurto naudojimui, kai jos tiki, kad jis joms naudingas taikos ir karo metu.

Tai daro net lauzydamos tarptautines konvencijas. Vokietija panaudojo terorą prieš Rotterdamą, Angliją prieš Dresdeną, Palestiniečiai jį naudoja prieš Izraelį, Izraelis prieš arabus.

Bendrai, kaip praktika rodo, terorizmas pats save bandžia. Jis yra nusivylimų ginklas, o ne rimtas tikslas siekimas. Nūdien jo nebesigriebia daugumas partizanų judėjimų. Mat, teroras iš vienos pusės iššaukia terorą iš kitos. Sociologai tvirtina, kad kraštutinių smurto priemonių imamasi greitų socialinių pakeitimų metu. Sakoma, kad mes dabar išgyvename panašų laikotarpį, kai kartu vystosi technologija ir gausėja gyventojų skaičius. Tai iškelia naujas viltis ir poreikius, kurių iš karto neįmanoma patenkinti.

× **Kun. Andrius Naudžiūnas**, MIC, birželio 2 d. išvyko į Bostoną aplankyti savo motinos ir kitų šeimos narių. Birželio 8 d. Brocktono šv. Kazimiero par. bažnyčioje pasakys pamokslą savo brolio kun. Juozo Naudžiūno kunigystės šventės sukakties proga, o birželio 20 d. išvyks į Romą dalyvauti generaliniam Marijonų vienuolių susirinkimui, kaip šv. Kazimiero provincijos delegatas. Romoje gen. kapitule išbus apie dvi ar tris savaites ir tik tada grįš į Chicago.

× **Sv. M. Marijos Gimimo** parapijos šv. Vardo draugija šio mėnesio šventę turės birželio 8 d. Per aštuntos valandos šv. Mišias visi bendrai eis šv. Komunijos, o po Mišių parapijos svetainėje turės pusryčius ir trumpą susirinkimą.

× **III PLJ kongreso lėšų** telkimu rūpinasi lietuvių Bendruomenė. Pakviestas visų LB apygardų valdybos, kurios paršomos surinkti pinigų proporcingai su jų vietovės gyvenamais LB nariais. PLB valdyba savo atsišaukime taip kreipėsi į šiaurės Amerikos lietuvių: "Mielas lietuvi, tavo rankose yra mūsų jaunimas ir lietuvių išsilavinimas. Paremk III PLJ kongresą."

× **P. Maldeikis, St. Rauckinas, A. Viliūsis** ir kun. J. Prunskis sekmadienį Forum radijo programoje, vedamoje M. ir A. Rudzių, kalbėjo apie a. a. prel. Krupavičiaus paminklą ir monografiją.

× **Roma Murphy**, nuosirdi "Draugo" skaitytoja, nuolat gyvenanti Indianapolyje, Ind., išvyko kuriam laikui į Union Pier, Mich. Keisdama adresą, pridėjo didesnę auką savo dienraščio stiprinti. Dėkojame.

× **Aukų po 3 dol. prisuntė:** J. Jaskevičius, Ona Motiejūnas; po 2 dol. aukojo: K. Dulevičius, Jonas P. Juodgudis, Mary Gabris, Viktoras Arlauskas. Labai ačiū.

× **V. Prusaitis**, gyvenęs Scarborough, Ont., Kanadoje, persikėlė į Torontą. Keisdamas adresą, prisuntė auką. Ačiū.

× **Vincas Senda**, Chicago, Ill., mūsų dienaščio skaitytojas ir bendradarbis, prisuntė auką. Dėkui.

× **Elena Lapienė**, ilgametė "Draugo" skaitytoja, praleidusi žiemą Floridoje, vėl grįžo į Chicago.

× **Vytautas Rukniūza**, Chicago, Ill., parėmė mūsų spaudos darbus auką. Dėkojame.

× **Aukų po 2 dol. prisuntė:** B. Telyčėnas, Al. Radzius, B. Šturmaitis; 1 dol. K. Skrebutis. Dėkojame.

× **Registruokitės mergaičių stovyklon!** Visos priimamos nuo 6 iki 16 m. amžiaus. Stovykla vyksta Dainavoje liepos 13-27 d. Kreiptis: Dainava, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Chicagoje — K. Bradūnienė, tel 776-9275. (pr.)

× **TEVŲ DIENOS** šv. Mišių bei maldų novena prasidės birželio 7 d. ir tęsis iki 15 d., Marijonų koplyčioje prie "Draugo". Ši novena skirta šv. Jėzaus širdies garbei, meldžiant tėvams kūno ir sielos sveikatos, sėkmės darbuose, kantrybės kančioje, gi mirusiems — amžinosios laimės. Maloniai kviečiame įsijungti į šias ypatingas mūsų maldas. Savo tėvų, vyrų, uošvių ir senelių vardus siųskite: Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629. (pr.)

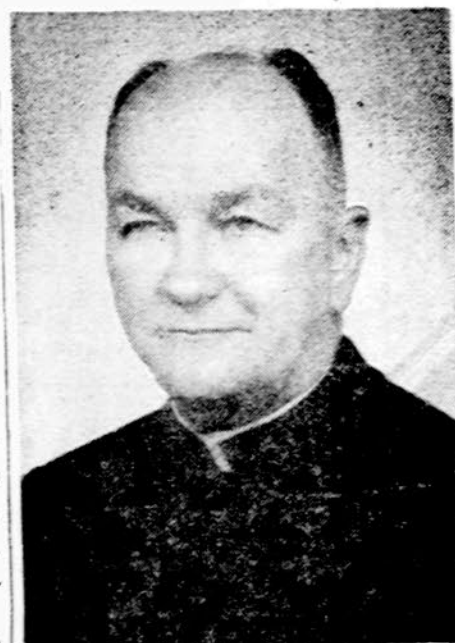
× **Cicero Katalikų dukterų** susirinkimas įvyks šiandien, 7:30 v. v. parapijos salė. Tai paskutinis susirinkimas lig rudens.

× **Dr. Zenono Danilevičiaus** 60-ties metų amžiaus sukaktį jo artimieji paminėjo gegužės 31 d. Liet. Tautiniuose namuose. Programą pravedė sol. Sofija Adomaitienė. Sukaktuviniui buvo pasakyta sveikinimo kalbų ir prisūsta sveikinimų raštu. Dr. Z. Danilevičius yra gimęs 1915 m. gegužės 13 d. Petrapilyje, mediciną baigęs 1938 m. Kaune.

× **Petras Petrutis**, "Margučio" programos Chicagoje vedėjas, išvyko į Floridą. Atostogų metu jį pavaduos jaunieji "Margučio" radijo talkininkai, Audrius Regio vadovaujami.

× **Julijos ir Juozo Žickų** anūkė Marytė baigė St. Symphorosos parapijos mokyklą. Tuo ypač džiaugiasi jos seneliai, kartu ir tėvai.

× **Olimpija Kesylienė** jau dvi savaitės guli šv. Kryžiaus ligoninėje, kur jai buvo padaryta operacija. Šią savaitę ligonė tik šiekį grįžti namo. Ji yra dr. P. Žilobos ir dr. V. Tumasonio priežiūroje.

× **Kun. Petras Katauskas**, 35-rius metus išbuvęs Chicago Heights, Ill., šv. Kazimiero parapijos klebonu, dėl sveikatos pasitraukia į pensiją. Kun. P. Katauskas yra gimęs 1906 m. lapkričio 1 d., kunigu įšventintas 1931 m. balandžio 11 d. Yra dirbęs Marquette Parke, šv. Kryžiaus liet. parapijoje, o paskui paskirtas šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu.

× **Elena Kačinskienė**, St. Petersburg, Fla., žinoma visuomenės veikėja, atnaujindama prenumeratą pridėjo 7 dolerių auką. Ačiū.

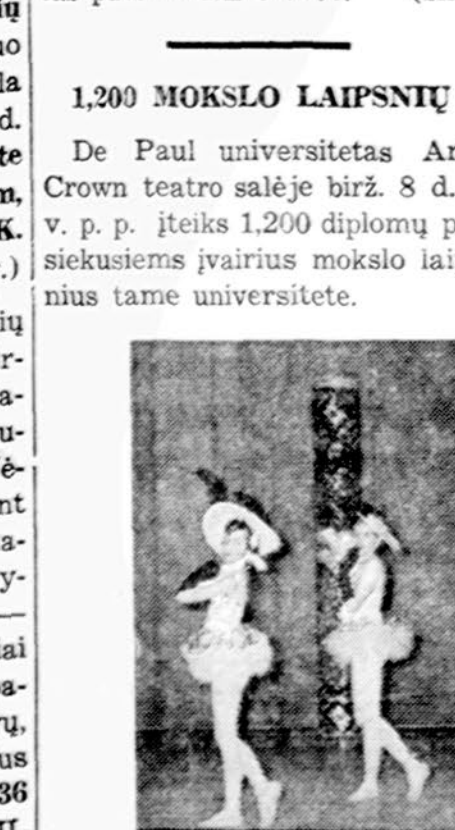
× **Algirdas Bielskus**, Cleveland, Ohio, yra "Draugo" rėmėjas. Ir dabar prisuntė auką. Ačiū.

× **Patikslinimas**. Užuojautoje dėl a. a. prel. Zenono Ignatavičiaus mirties, atspausdintoje gegužės 27 d. laidoje, parašas turėjo būti ne Domas, bet Tomas ir Nijolė Remeikiai.

× **Valdis Real Estate**, Marquette Parke, persikėlė į naujas patalpas, pusę bloko į rytus — 2625 W. 71 St. Telef. liko tas pats — RE 7-7200. (sk.)

1,200 MOKSLO LAIPSNIŲ

De Paul universitetas Arie Crown teatro salėje birž. 8 d. 2 v. p. p. įteiks 1,200 diplomų pasiekusiems įvairius mokslo laipsnius tame universitete.

Šoka I. Veleckytės baletų studijos mokiniai. Marcupanų vaizdas iš Spragtuko.

Gegužės 30 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse buvo pašventintas prel. Mykolo Krupavičiaus paminklas. Iškilnių metu stovi iš k. Kolumbo vėčiai, paminklo statymo komiteto narė F. Mackevičienė, kom. pirm. dr. J. Meškauskas, inž. A. Rudis, E. Vilimaitė ir kt. (Platesnis aprašymas paskelbtas VI. 2 laidoje. Nuotr. A. Gulbinsko)

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

CICERO KOLONIJOS

Gegužės 25 d. Cicero jūrų kuopos Klaipėda šauliai, drauge su vietos JAV karo veteranais, pagerbė žuvusius už šio krašto laisvę karius.

Gegužės mėn. 2 d. šauliai lankė šv. Kazimiero lietuvių kapinėse mirusius savo brolius ir seses šaules. Kadangi buvo labai gražus oras, tai buvo aplankyti ir mirę šaulių artimi gimines. Prie kiekvieno kapo buvo pasiūlyta ir įsmeigus palikta Lietuvos tautinė vėliavėlė.

Birželio 8 d. Altos Cicero skyrius ruošia už Lietuvos laisvę žuvusių kankinių ir kitų komunistų žiauriųjų darbų minėjimą. 10:30 v. r. pamaldos, kurių metu kun. dr. A. Juška pasakys pritaikintą pamokslą. 12 val. parapijos salėje invokacija, JAV ir Lietuvos himnai, dr. A. Palaičio paskaita, dainuos Aušra Baranaitytė, deklamuos Vytautas Bilaitis ir Cicero jaunimas. Prieš ir po minėjimo Cicero jaunieji šauliai pildys senatoriams ir kongresmanams laiškus, kad Lietuva nebūtų pripažinta Sovietų Sąjungai. S. Paulauskas

11-SIS VELECKYTĖS BALETŲ IR PIANO STUDIJOS MOKINIŲ PASIRODYMAS

Irenos Veleckytės studijoje vyko kruopštus ir įtemptas darbas, ruošiant muzikos ir baletu mokinių viešą pasirodymą.

Pati mokykla įsisteigė 1962 m., bet pirmas josios viešas pasirodymas buvo 1965 m., tad šiemetinis josios pasirodymas yra vienuoliktasis. Jis įvyko Chicagoje Jaunimo centro didžiojoje salėje gegužės 18 d.

Siemetiniam baletu pasirodymui buvo parinkti du baletiniai "vaizdai": "Horizontas" ir "Spragtukas". Choreografija ir kostiumų eskizai buvo parengti Irenos, o "Horizontų" muzika Irenos "surankiota" iš kokių 10 baletų, muzikinių kūrinių melodijų, visą savaitę aranžavus. "Spragtukas" vaizdo muzika ir turinys paremtas pagal kompoz. P. Čaikovskio to paties pavadinimo baletą.

Pasirodymo įžanginę dalį sudarė "piano mokinių" pasirodymas. Pianu paskambino Aldutė Jacobs (Jokobonytė), Viktorija Meilytė, Aušrinė Mikutaitytė, Laimutė Vadeišaitė, Linda Balčiūnaitė, Susan Zaleski, Janet Meek, Regina Vadeišaitė, Vida Vizgirdaitė, Margaret Zaleski, Sigutė Mikutaitytė ir Vilija Mikutaitytė, kurios paskambino

Thompsono, Griego ir Chopino J. Avižienytė, Z. Kairytė, J. R. Cole, V. Laniauskas, L. Kosmonaitė, J. Jurksaitytė, L. Lauciūtė, Y. ir W. Pliess, R. Bacevičius, L. ir M. Kelečiai, Gr. ir V. Reintys, P. Krutulis, M. Saulys, L. Andrijauskaitė, T. Geštautas, A. Kaminskas ir N. Grigaliūnaitė.

Net ir mažieji jau yra įgavę takto pajautimą, išmokę mintinai skambinti sunkesnius dalykus, apvaldo ir sudėtingesnius kūrinius, o jų buvo ir pasaulinio garso kompozitorių, pvz. Haydn, Bach, Mozart, Schubert, Stravinsky, Weber, Schumann, Verdi, Rossini, Brahms ir kt. Iš viso buvo keliasdešimt kompozitorių, kas rodė, kad muz. M. Motekaitis plačiai pažįsta įvairių tautų fortepijono ir vargonų kūrėjų ir moka atitinkamai parinkti savo mokinius, kuriuos įstengia ir rūpestingai paruošti, ypač pažymėtas buvo pažengusių skambinimas.

Nors studija yra Bridgeporte, bet mokinių muz. Motekaitis turi visose Chicagos lietuvių žymėsese kolonijose. Rečitalio pabaigoje pats M. Motekaitis paskambino Paganini variacijoms. Publiką plojo jauniešiams, parodydama, kad įvertina jų laimėjimus. Jie jau išmokę drąsiai laikytis scenoje, net jei kuriam ir pasitaiko užsikirsti.

Idomu, kad yra pramokusių groti ir vargonais. Ateity kai kurie galės pasitarnauti bažnytinei muzikai.

Visi po koncerto buvo pakviesti vaišėms, kurias paruošė tėvai, vadovaujant A. Izokaitienei. J. Daugailis

LIETUVIŲ POEZIJOS PAVASARIS

Idomią kultūrinę dovaną Chicagos lietuviams suorganizavo Teresė ir dr. Jonas Bogutai — Lietuvių poezijos pavasaris. Programą pradėta gegužės 30 d. vakare Jaunimo centro salėje. Gausiai susirinkę poezijos mėgėjai ir kiti kultūrininkai, kurių tarpe vyravo jaunimas, turėjo malonią progą pasiklausyti net keliolikos mūsų poetų kūrinių: Aisčio, Bradūno, Bogutaitės, Radausko, Radžiaus, Kėkšto, Nagio, Vėžio, Vaitkaus, Meko, Mačernio, Tysliavos, Šlaito, Sadūnaitės, Svabaitės, Nykos, Niliūno, Marcinkevičiaus. Šių poetų parinktus vaizdingesnius eilėraščius į juostelę buvo įskaitę L. Alenskas, L. Lapinskienė, J. Bradūnas, M. Eivaitė, E. Juodvalkytė, R. Stakauskas, R. Vėžys. Dideliu aiškumu skambėjo mūsų rinktinės poezijos žodžiai giliai klausytojams smigo į mintį. Juo labiau, kad jiems buvo sudaryta gera elektrinio pianino ir elektroninės muzikos palyda. Ją parūpino L. Alenskas.

Eilėraščių mintis dar labiau išryškino atitinkamai parinkti vaizdai, net penkis prožektorių rodomi penkiuose ekranuose. Lietuviškosios naujosios poezijos grožiui atskleisti buvo sujungti žodžio ir melodijų garsai bei parinktos iliustracijos akiai. Tai buvo Bogutų didelio darbo ir pasiūlymų vaisius. Jie atidavė tam visus dvi mėnesius

Žibutė Nida Brinkienė — teisių daktarė

Žibutė Nida Balsytė-Brinkienė, iškilii lietuvių darbuotoja, 1975 metų gegužės 25 d. baigė Southwestern universitetą (Los Angeles mieste) teisių mokslus daktarės laipsniu. Žibutė Brinkienė iš profesijos buvo inžinierė (buvo baigusi 1960 metais Los Angeles valst. kolegiją, gaudama technikos mokslų bakalauratą; studijas gilinusi Chicagos universitete. Inžinerija jai nebuvo prie širdies, ir ji prieš virš trejetą metų pasuko į teisių mokslus, dėl to laikinai turėjo pasitraukti iš visos lietuviškos veiklos. Studijas baigė gerais pažymiais: iš 353 studentų 1975 metų baigiamajame klaseje ji baigė trečiąją.

Žibutė Brinkienė planuoja kiek po studijų atsikvėpti, o po to pradėti ruošti Californijos valst. egzaminus, kuriuos mano laikyti 1975 metų rudenį. Po to planuoja verstis teisės praktika ir vienoje ar kitoje kolegijoje ar universitete lektoriauti.

Žibutė Nida Balsytė-Brinkienė (g. 1940. V. 19 Kaune), pradžios, vidurinį ir aukštąjį mokslą baigė JAV-se. Studijų laikais Žibutė Brinkienė aktyviai dalyvavo ateitininkų, skautų, lietuvių studentų ir amerikiečių visuomeninėje bei politinėje veikloje. Baigusi inžinerijos studijas ir gyvendama Los Angeles mieste, ji vadovavo lietuvių inžinierių ir architektų Los Angeles vienetei, buvo lietuvių inžinierių ir architektų laisvojo pasaulio valdybos narė, buvo LFB centro valdybos vicepirmininkė, aktyviai dalyvavo ir dalyvauja LFB Los Angeles sambūryje, aktyviai dalyvavo LB veikloje, šiuo metu yra Rezoliucijos Remti komiteto viena iš vicepirmininkių, turinti plačius ryšius bei pažintis su amerikiečių radijo, televizijos ir spaudos darbuotojais ir amerikiečių politinio bei visuomeninio gyvenimo vairotojais. Jos pastangomis visą eilę kartų buvo išgauta amerikiečių radijo ir televizijos programose ir didžiuliose amerikiečių dienraščiuose daug laiko ir vietos Lietuvos reikalui.

(L. vlt.)

Žibutė Nida Brinkienė, Los Angeles, Calif., baigusi 1975 metų gegužės 25 d. teisės studijas daktarės laipsniu, sveikinama jos trijų vaikų — Nidos, Lino ir Edmundo.

laisvalaikis. Parinko daugybę nuotraukų, iš kurių paruošė 1,000 skaidrių.

Šeštadienio popietėje Jaunimo centro kavinėje buvo dabartinės Lietuvos poezijos deklamavimas. Deklamavo E. Juodvalkytė, J. Bradūnas ir L. Alenskas. Deklamuota S. Gedo, J. Marcinkevičiaus, J. Degutės, J. Vaičiūnaitės, T. Venclovos, M. Martinaitės, J. Juškaitės, Alg. Baltakio, Vl. Šimkaus kūriniai. Po to buvo video filmas, rodomas televizijos ekrane. Čia buvo pokalbis su poetu K. Bradūnu apie poeziją apskritai, apie žemininkus, apie poeziją Lietuvoje, apie jo paties kūrybą. K. Bradūną klausinėjo Teresė Bogutienė, o filmavo dr. Jonas Boguta.

Pažymėtina, kad dekoracijų parūpino D. Stončiūtė.

Trečias Lietuvių poezijos pavasario tarpinis įvykis — šeštadienio vakare Jaunimo centro kavinėje. Šioje vakaronėje patys poetai skaitė savo kūrybą. Pradėjo Kazy Bradūnas, kurio eilėraščiai turinį mintimi ir skambia forma. Mirga Pakalniškutė prabilo savo poezijos įvairumu. Žvilė Bilaitytė reišėsi modernios poezijos polėkiais. Julija Svabaitė savo eilėrašciais nukėlė į Vilnių, kalbėjo apie žmogaus "nepažįstamąją" Rimas Vėžys skaitė apie gyvenimą ir dulkę. Vitalija Bogutaitė prabilo ode laukui. Aldona Zailskaitė kalbėjo apie audros finalą, lėlijas ir žaibus. Eglė Juodvalkytė skaitė apie iš-tremtų dievų dukymą, subyrantį žmogaus spalvų pasauli. Aloyzas Baronas parodė savo rimtos poezijos ir humoro.

Publikos susidomėjimas savais poetais buvo nuosirdus. Visi sekė su giliu susikaupimu ir pasigėrėjimu. Vakara užbaigiant, programą pravedusi T. Bogutienė už techniską pagalbą dėkojo R. ir D. Kvilytėms, St. Pautie-

nienei, E. Radavičiui ir dekoracijoms sukūrusiai dail. D. Stončiūtei. Pažymėtina, kad Teresė ir dr. Jonas Bogutai šį savo darbą, suorganizuojant poezijos pavasarį, skyrė atminimui savo prieš dvi savaites mirusios dukrės — Liepos atminimui. J. Pr.

PAMINKLŲ GROJEJŲ TEISMAS

Artėja teismas visiems trimis, kurie išgrovė daug paminklų lietuvių šv. Kazimiero kapinėse. Birželio 5 d. bus teismas abiem nepilnamečiam — vaikų amžiaus, o birž. 11 d. teis ta 19 m. jaunuolį. Jis tėvo neturi, gyvena prie neturtingos motinos, buvo atleistas iš karūmenės dėl psichinės nesveikatos. Vyresniojo įtraukti, ta naktį visi buvo išgėrę ir netoli kapinių vyresnysis paskatino "turėti fun". Taip jie pradėjo griauti paminklus. Kapinių administracija apie teismo datą pranešė giminėms tų, kurių paminklai buvo žymiau sužaloti. Jie galės nusikaltusiems ar jų tėvams kelti ieškinį. Kapinių administracija negriautuosius paminklų atstatė per 9 dienas ir Motinos dieni kapinės jau buvo sutvarkytos. Dirbo šv. Kazimiero kapinių darbininkai ir dar atvykę iš šv. Marijos kapinių trys darbininkai, kurie jau turėjo patyrimo, nes uraganas buvo ten anksčiau nemažai paminklų išgrovęs. Buvo atstatyta 397 paminklai. Kapinės už darbą turėjo sumokėti apie 6,000 dol. Darbas gerai atliktas ir administracija susilaikė padėkos iš šeimų, kurioms priklausio paminklai. Truputis paminklų yra sužalotų, apie ką pranešama giminėms.